

Barevné hraní

Ivana Hrubá Eliášová

e-mail: eliasovaivana@gmail.com

na volné noze

Klíčová slova

mateřská škola; interaktivní tabule; spolupráce; tvoření; digitální výukové materiály

Úvod

Pobyt ve školce je pro dítě důležitou součástí jeho běžného dne. Není to místo, kam se děti odkládají proto, aby rodiče mohli pracovat a měli jistotu, že je o dítě postaráno. Školka by měla být součástí týmu, který dítě doprovází na jeho cestě za poznáváním světa. Nejdůležitějšími hráči v tomto týmu jsou rodiče, sourozenci, nejbližší rodina a paní učitelky ve školce. V týmu se musí ctít určitá společná pravidla, musí se umět komunikovat, respektovat jeden druhého, mít k sobě vzájemnou úctu, důvěru jeden k druhému a společný cíl. Digitální technologie jsou dnes již samozřejmou součástí našich životů. Přestože nám umožňují komunikovat v reálném čase s lidmi na druhé straně světa, zdá se mi, jako bychom se současně vzdalovali jeden druhému a odcizovali se. Jako bychom viděli v tom druhém soupeře. Nemohou za to digitální technologie. Je to jen a jen na nás, zdali využijeme to, co nám technický pokrok nabízí k prospěchu všech. V průběhu roku 2013 jsem pracovala na třech projektech, ve kterých spolupracovali děti, rodiče a učitelé na tvorbě výukových materiálů. Děti namlouvaly zvukové nahrávky pojmenování barev v českém a anglickém jazyce. Do prvního se zapojila mladá rodina Kumpoštových. Do druhého rodina Serbouskových a do třetího mateřská škola Sunny Canadian International School – Mateřská škola, s.r.o. Jesenice–Osnice. Představím Vám první z nich

Kumpoštovi

Kumpoštovi jsou čtyřčlenná rodina. Její členové nežijí vedle sebe, ale spolu. Rodinu tvoří maminka Žaneta, táta Vašek a dvě dcery. Starší Martina navštěvuje 3. třídu základní školy a mladší Andrea mateřskou školku. Jejich domov je plný barev. Maminka je švadlena, holčičky rády samy tvoří a tatínek je také nakloněn společným aktivitám.

Kumpoštovi

Zadání

Martina, Andrea a táta Vašek vytvoří zvukové nahrávky – pojmenování barev, které budou použity ve výukovém materiálu pro mateřské školky.

Průběh

1. Maminka připravila barevné papíry a pastelky.

Maminka Žaneta - přípravy

2. Martina a Andrea z barevných papírů vytvořily čepice a Andrea trénovala pojmenování

Andrea a čepice

3. Martina ukazovala Andree barevné pastelky, Andrea vyslovila barvu a táta nahrával zvuk. Sestry se v namlouvání zvuků střídaly. Několik zvuků namluvil i táta.

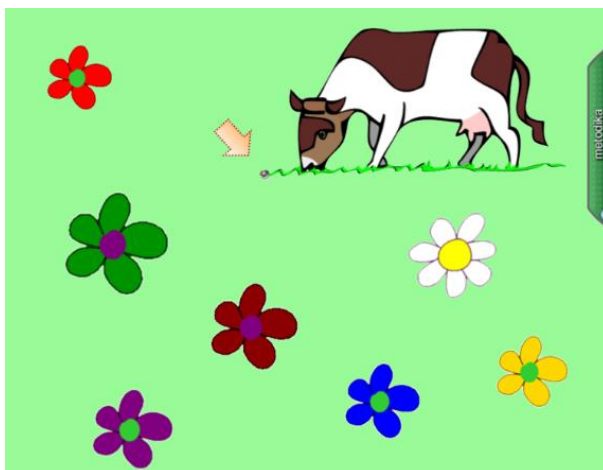
Nahrávání

4. Táta zvuk v počítači sestříhal a emailem odeslal.

Táta Vašek upravuje zvukové nahrávky

5. Zvuky byly využity ve výukovém materiálu.

Ukázka z výukového materiálu

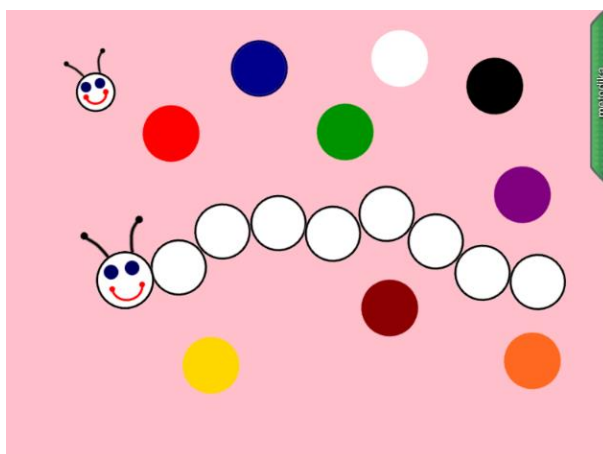
6. Výukový materiál byl ověřen u tabule s dětmi.

Ověřování v MŠ Sluníčko Hradec Králové

Výstup: Vznikl výukový materiál v prostředí softwaru SMART Notebook, přičemž každá aktivita je doplněna metodikou. Materiál je volně ke stažení a je využitelný na všech typech interaktivních tabulí. Jsou zde použity fotografie z průběhu vytváření zvukových nahrávek, které vytvořila maminka Žaneta, dále obrázky z galerie softwaru SMART Notebook a mé kreslené obrázky. Největší úspěch při ověřování měla aktivita s housenkou. Děti jí podle hlasového zadání skládaly barevné tělíčko.

7. Mluvicí housenka.

Ukázka z výukového materiálu

Zhodnocení

S rodinou Kumpoštových se mi spolupracovalo velmi dobře. Je znát, že v této rodině jsou všichni zvyklí na společnou práci, a že jsou hraví. Zadala jsem pouze nahrávání zvuků, doporučila software a upřesnila formát výstupu. Maminka celou aktivitu doplnila o výrobu papírových čepic a hru s pastelkami. Hotový výukový soubor jsem poslala do školky, kam chodí Andrea. Paní učitelky byly nadšené, chválily nejen Andreu, ale celou rodinu a na školní nástěnku daly informaci o projektu s fotografií rodiny. Informovala jsem i školu, do které dochází Martina. Opět se její účast na projektu setkala s oceněním ve třídě. Martina měla, podle slov maminky, velmi dobrý pocit z ocenění. Při ověřování výukového materiálu byla přítomna paní logopedka. S dětskými nahrávkami byla spokojena a vítala je. Celé její hodnocení je dostupné na mých internetových stránkách.

Poprosila jsem o zhodnocení všechny zúčastněné, položila jsem jim otázku:

Jak vás bavila práce při nahrávání?

Andrejka: „Dobře, asi od země až ke stlopu.“

Martinka: „Ok. Jen jsem si připadala jak mimino, když jsem měla říkat barvy podle pastelek. Ale jinak dobrý.“

Tatínek: „Nejprve jsem moc nechápal, k čemu může být taková jednoduchá věc dobrá. Když mi to bylo vysvětleno, řekl jsem si, proč nepřispět.“

Maminka: „Byla to velice příjemná hodinka. Venku bylo ošklivé počasí, tak jsme touto hrou příjemně strávili společný čas.“

Dana Veiserová - učitelka 1. třídy ZŠ Gutha - Jarkovského, Kostelec nad Orlicí: „Ve třídě 1. C jsme soubor s dětmi vyzkoušeli asi 3 krát. Srozumitelnost nahrávek je dobrá. Zápis v metodikách, přiznám se, jsem hned napoprvé všude nepochopila. Ale po vyzkoušení nanečisto jsem to pochopila správně. Nejvíce děti bavilo „vybarvovat“ stonožku podle zadání. Celkově hodnotím materiál jako velmi dobrý na procvičování barev u dětí v mateřské škole. Pro prvňáčky to bylo už moc snadné.“

Závěr

Cílem spolupráce s Kumpoštovými bylo ukázat jednu z možností, jak může školka a rodina spolupracovat. Ze všech projektů je zřejmé, že na tvorbě výukových materiálů se mohou podílet i malé děti. Osobně vnímám také ještě další významnou informaci: Všechny děti, které projektem prošly, vědí, že digitální technologie a počítače mohou být nástrojem a pomocníkem pro smysluplnou práci. Ověřováním souborů prošlo 70 dětí.

Každý z nás má své silné a slabé stránky a formy spolupráce mohou být různé. Interaktivní tabule je pouze jeden z mnoha možných didaktických nástrojů, a pokud ji chceme využívat dobře a efektivně, musíme dodržovat určitá pravidla. Co je ale zásadní? Chut', radost z práce, kreativita a schopnost učitelů vytěžit z možností softwaru interaktivní tabule to, co dělá výuku opravdu interaktivní.

Výstupy ze spolupráce s Kumpoštovými byly publikovány na stránkách RVP (<http://rvp.cz/>) jednak formou článku a také byly součástí webinaru (volně dostupný na stránkách <http://rvp.cz/>). Průběh všech tří projektů byl publikován ve sborníku konference s mezinárodní účastí na téma Hra je krásnou přípravou k vážným věcem u příležitosti 10. výročí vzniku vysokoškolského studia oboru Učitelství pro mateřské školy na PdF UHK a 5.

výročí otevření navazujícího magisterského studia oboru Pedagogika předškolního věku na PdF UHK. Všechny výukové soubory jsou volně dostupné.

Pro mě osobně bylo nejsilnějším zážitkem, když jsem k tabuli pozvala chlapce z druhé třídy, který má velké problémy se vzděláváním. Vyřešil na tabuli úkol, na který stačil. Před celou třídou uspěl. Rozzářily se mu oči, doširoka se usmál a sám sobě zatleskal. Byl šťastný. Zažil pocit úspěchu a ocenění.

Bytí s dětmi, vytváření výukových materiálů pro výuku a pro radost je mou srdeční záležitostí. Nejsem vědecký pracovník a nekladu si cíle hodné odborných studií. Mým cílem je radost a smích dětí. Smyslem tohoto článku je předání osobních zkušeností.